

Foreløbige regnskabsresultater for 2020	1
Aktualitet i kapitalforvaltning og formuepleje	5
Den generelle økonomiske situation	6

Foreløbige regnskabsresultater for 2020

De foreløbige regnskabsresultater for 2020 er netop opgjort og udsendt i en pressemeddelelse. Der indgår omkring 200 regnskaber i et samarbejde mellem 6 landboforeninger.

Nedenstående 5 tabeller viser overordnet årets økonomiske resultat på bedriftsniveau, sammenlignet med tidligere år.

Tendensen i bedriftenes økonomi for 2020 er en forbedring af soliditeten ved alle produktionsgrene. Generelt ses et løft på et par procentpoint. Især svineproduktionen har opnået et stort løft grundet en periode med høje afregningspriser og deraf følgende stor indtjening. Soliditetsgraden er nu 21 og 29 procent for henholdsvis smågrise- og slagtesvineproducenterne.

Udviklingen i solvensen er med til at fremme de enkelte bedrifters robusthed. Således er årets investeringer generelt dækket af den likviditet, der er opnået i den løbende drift. Der er i perioden dog også optaget lån. Der findes ligeledes bedrifter, hvor al gæld til pengeinstitutterne er indfriet i 2020.

Konventionel mælkeproduktion

Der ses en fortsat stigning i bedriftsstørrelserne, og fremgangen i økonomien på bedriftsniveau er et resultat heraf. Således er stigningen i resultat af primær drift løftet med kr. 146.000 og resultat efter finansiering er endda yderligere løftet med kr. 19.000. Konsolideringen på den konventionelle mælkeproduktion blev i gennemsnit på kr. 507.000.

Den gennemsnitlige mælkepris er 1 øre højere i 2020 i forhold til 2019, med 2,59 kr. pr. kg EKM.

Mælkemængden til mejeri blev løftet med 83 kg til i alt 11.343 kg EKM pr. årsko.

Fremstillingsprisen pr. kg EKM faldt igen i 2020 til 2,34 kr. En nedgang på 6 øre i forhold til 2019.

Økologisk mælkeproduktion

Størrelsen på bedrifterne ved den økologiske mælkeproduktion er også stigende. Den økologiske mælkeproduktion fik en nedgang i det økonomiske resultat i 2020 i forhold til 2019. Hovedårsagen hertil er et fald i dækningsbidraget på kr. 119.000. Dette fald skyldes dels lavere priser ved salgsafgrøderne og dels lavere grovfoderudbytter i 2020.

Bruttoudbyttet ved kvæg var lidt bedre i 2020 i forhold til 2019 grundet flere køer og større mælkemængde, selvom mælkeprisen faldt med 10 øre pr. kg EKM.

Da kapacitetsomkostninger var stigende i 2020 for den økologiske mælkeproduktion, blev resultat af primært drift kr. 288.000 lavere end i 2019.

Konsolideringen for den økologiske mælkeproduktion blev kr. 399.000 i 2020.

Den gennemsnitlige mælkepris var med 3,28 kr. pr. kg EKM 10 øre lavere i 2020 end i 2019.

Mælkemængden steg med 40 kg til i alt 9.995 kg EKM pr. årsko.

Fremstillingsprisen pr. kg EKM faldt i 2020 til 3,05 kr. pr. kg EKM.

Sohold/smågriseproduktion

Resultat af primær drift blev i 2020 kr. 2.427.000 mod kr. 4.742.000 i 2019. Faldet skyldes i væsentlig grad regulering af besætningsværdi mellem primo- og ultimoværdier. Ændringer i besætningsværdi udgør ca. kr. 2.100.000, men også stigende stykomkostninger i produktionen trækker det samlede dækningsbidrag ned i forhold til resultatet i 2019.

Værdien af planteproduktionen på DB-niveau var overordnet ens i 2020 og 2019.

Kapacitetsomkostningerne til vedligeholdelse og løn steg med kr. 250.000, samtidig med at finansieringsudgifterne faldt.

Ovenstående gør tilsammen, at resultat efter finansiering ender på de kr. 2.427.000, hvilket er en samlet nedgang på kr. 2.213.000. Konsolideringen blev kr. 1.062.000 og dermed en reduktion på kr. 957.000. Det er dog stadig på et meget højt niveau.

Den gennemsnitlige smågrisepris ved salg blev 472 kr. pr. styk.

Antal fravænnede grise blev 34,9 styk pr. årsko.

Fremstillingsprisen pr. smågris blev 378 kr.

Slagtesvineproduktion

Det opgjorte resultat på kr. 2.979.000 i 2020 er på samme niveau som i 2019. Det forhold gælder også ved selve bedriftsstørrelserne. Resultat efter finansiering faldt med kr. 88.000 til kr. 2.862.000.

Slagtesvineproduktion oplevede i 2020 en betydelig forbedret likviditet med omkring kr. 1.500.000. Dette skyldes det meget gunstige bytteforhold, hvor forskellen mellem købspris smågrise og salgspris slagtesvin steg med 117 kr. pr. gris ved samtidig uændrede stykomkostninger.

Også slagtesvineproducenterne fik et fald i finansieringsudgifter, også her med grundet afvikling af den dyre gæld. Konsolideringen blev således fastholdt på et højt niveau i 2020 med kr. 1.419.000.

Den gennemsnitlige pris på slagtesvin blev 1.228 kr. og indkøbsprisen blev 495 kr.

Den gennemsnitlige afregningspris (notering) blev 12,96 kr. pr. kilo.

Fremstillingsprisen pr. kg slagtesvin blev 10,77 kr.

Planteavlsproduktion

Planteavlsbedrifterne indgår i det statistiske materiale med et mindre antal. Dette forhold skal tages med i betragtning, når vurderingen foretages.

Den konventionelle planteproduktion opnår et resultat efter finansiering på kr. 563.000 i 2020 og er derfor på niveau med 2019. Bedriftsstørrelserne er stort set uændrede.

Fremgangen i dækningsbidraget på kr. 69.000 skyldes et større bruttoudbytte, samtidig med marginalt større stykomkostninger ved planteavl. De samlede kapacitetsomkostninger steg med kr. 99.000, hvilket primært kan henføres til maskinstationsomkostninger.

Konsolideringsniveauet for 2020 blev på 340.000. Dette kan ikke umiddelbart sammenlignes med 2019, idet der i 2019 indgår nogle engangsudbetalinger.

Konventionel mælkeproduktion

Resultat køer	2016	2017	2018	2019	2020
Antal regnskaber	35	37	78	75	75
Antal årskøer	223	208	224	230	235
Antal ha	190	183	192	186	206
Bruttoudbytte	7.455	8.613	8.850	9.339	9.772
Dækningsbidrag	3.417	4.644	4.476	4.780	5.066
Kapacitetsomk. i alt	-2.962	-2.836	-3.139	-3.294	-3.434
Resultat af primær drift	455	1.808	1.337	1.485	1.631
Resultat efter finansiering	-57	1.295	846	952	1.117
Konsolidering	-228	642	299	401	507
Fremstillingspris pr. kg EKM	2,40	2,30	2,44	2,40	2,34

Økologisk mælkeproduktion

Resultat køer økologisk	2016	2017	2018	2019	2020
Antal regnskaber	15	18	24	24	24
Antal årskøer	177	169	185	173	179
Antal ha	240	245	240	239	241
Bruttoudbytte	8.850	9.232	9.440	8.823	8.669
Dækningsbidrag	4.595	5.154	4.837	4.799	4.680
Kapacitetsomk. i alt	-3.100	-2.894	-3.352	-3.035	-3.205
Resultat af primær drift	1.495	2.260	1.485	1.763	1.475
Resultat efter finansiering	838	1.599	975	1.202	1.006
Konsolidering	317	777	291	460	399
Fremstillingspris pr. kg EKM	3,04	3,18	3,23	3,16	3,05

Sohold

Resultat sohold	2016	2017	2018	2019	2020
Antal regnskaber	21	20	30	33	33
Antal årssøer	691	659	790	765	770
Antal ha	163	160	199	174	177
Bruttoudbytte	10.742	10.826	10.880	15.150	13.353
Dækningsbidrag	5.447	5.813	4.497	8.794	6.729
Kapacitetsomk. i alt	-3.253	-3.257	-3.851	-4.052	-4.302
Resultat af primær drift	2.194	2.556	646	4.742	2.427
Resultat efter finansiering	1.425	1.833	256	4.320	2.107
Konsolidering	647	999	-156	2.019	1.062
Fremstillingspris pr. smågris	362	361	358	369	378

Slagtesvin

Resultat slagtesvin	2016	2017	2018	2019	2020
Antal regnskaber	22	17	34	32	32
Producerede slagtesvin	13.645	13.035	18.250	12.896	13.065
Antal ha	220	190	230	208	213
Notering DC	9,69	10,49	8,67	11,08	11,62
Bruttoudbytte	8.696	8.742	10.588	11.171	11.385
Dækningsbidrag	3.073	3.477	3.168	5.370	5.563
Kapacitetsomk. i alt	-2.264	-2.327	-2.824	-2.364	-2.584
Resultat af primær drift	809	1.150	342	3.006	2.979
Resultat efter finansiering	399	702	-9	2.899	2.862
Konsolidering	57	147	-431	1.507	1.419
Fremstillingspris pr. kg slagtesvin	10,40	10,79	9,20	11,31	10,77

Planteavl

Resultat planteavl	2018	2019	2020
Antal regnskaber	13	15	15
Antal ha	303	269	277
Forpagtet ha	196	153	154
Bruttoudbytte	3.164	3.267	3.348
Dækningsbidrag	2.200	2.329	2.398
Kapacitetsomk. i alt	-1.462	-1.412	-1.511
Resultat af primær drift	739	917	887
Resultat efter finansiering	299	537	563
Konsolidering	205	1.140	340

Aktualitet i kapitalforvaltning og formuepleje

Driftsøkonomi i Djursland Landboforening retter blikket mod emnet formuepleje. Et nyt samarbejde med eksterne formuerådgivere kan rådgive og hjælpe foreningens medlemmer med at forvalte overskudslikviditet.

Gennem en årrække har der været fuld fokus på nødlidende ejendomme eller ejendomme, som har haft en svag indtjening og dermed behov for likviditet. Den økonomiske situation for landbruget har i mellemtiden ændret sig.

Bedre noteringer i svineproduktionen, stabil økonomi i mælkeproduktionen og fortsat faldende realrente har gjort, at flere ejendomme nu står med overskudsmidler. Derfor er det tid til at have større fokus på kapitalforvaltning og dermed formuepleje.

Kapitalforvaltning, formuepleje og investering i værdipapirer er et højaktuelt emne i tiden, endda for småinvestorer der investerer i værdipapirer med lånte penge.

Landboforeningen har haft kontakt til eksterne, og af finanstilsynet godkendte, formuerådgivere, som kan være behjælpelige med at rådgive om og forvalte investeringer.

Flere steder ser vi overskudsmidler fra landbruget. Disse overskudsmidler kan eventuelt placeres, så de negative renter af indlånet undgås. Landboforeningen vil gerne bidrage til et sådant samarbejde mellem den enkelte landmand, der ønsker at investere, og en formuerådgiver, så de bedst mulige investeringsstrategier opnås.

Det skal dog understreges, at landboforeningen ikke er godkendt af finanstilsynet til denne type rådgivning. Derfor skal et samarbejde indgås med en godkendt formuerådgiver.

I den drøftelse, landboforeningen har haft med formuerådgivere, er der præsenteret to mulige veje at gå med sin investering. Enten kan der serveres en "færdig-pakke" med investeringsoplæg fra rådgiveren, eller også kan den enkelte landmand selv være med i processen med udvælgelse af værdipapirerne og dermed få indflydelse på, hvordan der skal handles. I begge tilfælde bliver der præsenteret en formuestrategi, der belyser omfanget af investeringen og tidshorisonten.

Naturligvis skal overskudslikviditet forvaltes bedst muligt. Det er langt bedre at investere i noget, som kan give et afkast, fremfor at få negative renter.

Så snart COVID-19-situationen tillader det, vil landboforeningen tilbyde en temaaften om netop emnet kapitalforvaltning og formuepleje.

Den generelle økonomiske situation

Som det fremgår af ovenstående, har landbrugsøkonomien de seneste år generelt været god, og måske også på det højeste niveau i nyere tid. Dette er yderst positivt. Som beskrevet har de fleste landmænd forstået vigtigheden af konsolidering, og har derfor også kapitalforvaltet med opsparing for øje.

I sommeren 2020 og i starten af det nye år har vi haft perioder, hvor et 0,5% 30-årigt obligationslån med afdrag har nærmet sig en fordelagtig kurs. Vi har derfor længe anbefalet, at landbruget omlægger dele af sin belåning fra rentetilpasningslån til fastforrentet lån, særligt hvis kursen på en 0,5% obligation kunne nå op over 98,5.

En kurs på op mod 98,5 på en sådan 0,5% obligation er ikke indtruffet, og det er selvfølgelig et godt spørgsmål, om det overhovedet vil ske. En 1% obligation kan også være attraktiv og bør fortsat overvejes i de tilfælde, hvor lån med rentetilpasning skal refinansieres.

En god kapitalforvaltning af overskudslikviditet samtidig med en finansiering med lav risikoprofil er at foretrække. Ingen kender fremtiden, og da landbruget i øjeblikket oplever god økonomi, likviditetsoverskud og mulighed for at binde sin finansiering til en relativt lav rente uden risiko, bør det overvejes, om en omlægning af fra lån med variabel rente til fastrentelån giver mening.

Verden er inde i den anden bølge af corona-pandemien og dermed også nedlukning for anden gang, med de dertil vedtagne hjælpepakker. De forskellige lande øger deres statsgæld for at finansiere disse hjælpepakker, men finansierer fortsat også en lempelig finanspolitik for at stimulere væksten for de enkelte lande. Ønsket er at holde befolkningen beskæftiget og dermed også at holde hånden under den enkelte borgers økonomi.

For en række lande er statsgælden vokset markant. Størrelsen af statsgælden måles i forhold til landets bruttonationalprodukt (BNP). Bruttonationalproduktet er summen af et lands samlede værditilvækst.

I Danmark udgør statsgælden ca. 40% af BNP, i Tyskland 60%, i Spanien 90%, i Italien og USA omkring 130%. I de sidste 10 år har statsgælden været faldende i Danmark og i Tyskland, mens den har været støt stigende i Spanien, Italien og USA. Gældsætningen i verden har aldrig været højere.

Vi ved ikke, hvordan økonomien vil opføre sig med den stigende gældsætning. Dermed ved vi heller ikke, hvordan inflation og rente vil udvikle sig. Håndtering af en så stor gældsætning er aldrig prøvet før.

Teoretisk set kan den store gældsætning medføre en recession i verdensøkonomien, og hvis renten stiger, vil denne recession forstærkes. En sådan udvikling kan få væsentlig betydning for landbruget. Dels på prisdannelse af varer, men også på de finansielle omkostninger bag landbrugets finansiering. Det er derfor, at vi anbefaler en vis robusthed i den finansiering, som landbrugsproduktionen har.

I forbindelse med forårets regnskabsafslutning anbefales det, at den enkelte landmand får drøftet sin finansiering og sammensætningen heraf.

Økonomi og Regnskab.